

Les 1 |

Problemen kunnen oplossen

Inhoud

De leerlingen leren het oplossen van problemen aan de hand van elf stappen. In groep 6 hebben zij de eerste vijf stappen geleerd. Deze les is een herhaling van die eerste vijf stappen. Door nog een keer te oefenen, kunnen de leerlingen de stappen beter vasthouden. Meer over de achtergrond en het toepassen van het probleemoplossen en de probleemoploskaart vindt u in de docentenhandleiding.

Doel

- De leerlingen kunnen de eerste vijf stappen toepassen die nodig zijn voor het oplossen van problemen.

Materiaal

- De probleemoploskaart (kopie voorbeeld zie docentenhandleiding)
- Vijf strookjes met de eerste vijf stappen voor de probleemoploskaart (kopievoorbeeld zie docentenhandleiding)
- Lesblad 1a en 1b
- Digibord
- Tekenmateriaal: kleurpotloden, viltstiften of waskrijt

De les

Introductie

Dit zijn de elf stappen waarmee de leerlingen leren problemen op te lossen:

1. *Word rustig en denk na*
2. *Wat is het probleem?*
3. *Welke gevoelens spelen een rol?*
4. *Wat is het doel?*
5. *Welke oplossingen zijn er?*
6. *Wat zijn de gevolgen?*
7. *Kies de beste oplossing!*
8. *Maak een plan*
9. *Voer het plan uit*
10. *Werkt mijn plan?*
11. *Andere oplossingen proberen*

In deze les loopt u samen met de leerlingen de eerste vijf stappen nog eens langs. Bij elke stap krijgen de leerlingen de opdracht om de stap te benoemen. Begin de les met de uitleg dat oefenen bij leren hoort. Net als bij fietsen, voetballen en streetdance, moet je met het oplossen van problemen vaak oefenen in de praktijk. Dan pas krijg je het goed onder de knie. Deze les is speciaal bedoeld voor dat oefenen.

Aan de slag

Opdracht 1 De eerste vijf stappen van het probleemoplossen

Hang de probleemoploskaart voor alle leerlingen zichtbaar op. Zorg dat u de strookjes met de eerste vijf stappen bij de hand heeft. Laat het PAD-kind van de dag lesblad 1a en eventueel het tekenmateriaal uitdelen.

1. Laat de leerlingen eerst de situatie op plaatje 1 op het lesblad kort benoemen. Ga er niet te diep op in; dit gebeurt pas bij onderdeel 4. Wat is er aan de hand? *Daniëlle en Loes hebben veel plezier met elkaar op het schoolplein. Ruth staat in haar eentje verderop. Ze wordt buitengesloten.*
2. Stap 1. Vraag uw leerlingen of ze nog weten wat de eerste stap is voor het oplossen van problemen. Antwoord: *word rustig en denk na*. Probeer dit antwoord uit te lokken. Schuif het strookje met stap 1 in de probleemoploskaart en laat de leerlingen de stap invullen op lesblad 1a.
3. Vraag de leerlingen of ze nog weten wat stap 2 is. Antwoord: *Wat is het probleem?* Schuif het strookje met stap 2 in de kaart en laat de leerlingen de stap invullen op hun lesblad 1a.
4. Leg hen dan de volgende vraag voor: Lok zoveel mogelijk antwoorden uit. Gaat het moeizaam? Stel dan de vragen die horen bij het vaststellen van een probleem, zoals wie, wat en waarom. Laat de leerlingen hun antwoord opschrijven op lesblad 1a. Eventueel kunt u de verschillende antwoorden eerst inventariseren op het bord.

lesblad 1a

Ruth

Daniëlle

Loes

Stap 1 _____

Stap 2 _____

Wat is volgens jou Ruth's probleem? _____

Stap 3 _____

Welke gevoelens spelen een rol bij Daniëlle, Loes en Ruth? Teken hun gezichten en beschrijf hun gevoelens.

Daniëlle's gevoelens

Ruth's gevoelens

Loes' gevoelens

Stap 4: Wat is het doel?

Ruth's doel is _____

Les 1

Tip

- Zijn er problemen in de klas of komt een leerling bij u voor hulp? Gebruik dan eens de stappen van het probleem-oplossen. Vraag wat het probleem is, wat de leerling voelt en wat hij wil. U kunt samen nagaan welke oplossingen er te bedenken zijn.
- U kunt de leerlingen ook vragen om problemen die zij hebben op te schrijven en in de Vraag en Antwoord-bus te doen. Kijk voor meer informatie op bladzijde 5 van dit werkboek. Noteer eventueel zelf iets wat u tijdens de les, in de klas of op het schoolplein heeft gesignaleerd. Bespreek de inhoud van de bus met de klas op een vast tijdstip in de week.

Belangrijk

In elke PAD-les wordt een PAD-kind van de dag gekozen. Aan het eind van de les worden aan het PAD-kind complimenten gegeven. Kijk in de docentenhandleiding voor meer informatie en achtergrond over deze werkwijze.

5. Kijk of de leerlingen nog weten wat stap 3 is. Antwoord: *Welke gevoelens spelen een rol?* Schuif het strookje met stap 3 in de kaart en laat ze de stap invullen op lesblad 1a. Geef de leerlingen de gelegenheid om de gevoelens uit te beelden. Laat ze op lesblad 1a de gezichten van Ruth, Daniëlle en Loes tekenen, zodat duidelijk blijkt hoe elk van de drie meisjes zich voelt.
6. Vraag nu de klas wat stap 4 is. Antwoord: *Wat is het doel?* Schuif het strookje met stap 4 in de probleemoploskaart en laat ze de stap invullen op hun lesblad. Vraag de leerlingen weer om in de huid van Ruth te kruipen. Wat zou dan Ruth's doel kunnen zijn? Hoe hoopt zij dat het zal aflopen met haar probleem? Lok zoveel mogelijk antwoorden uit. Laat de leerlingen hun idee over het doel opschrijven op lesblad 1a. Help ze daar eventueel bij. Eventueel kunt u de leerlingen op de achterkant van het lesblad een tekening laten maken over hoe Ruth hoopt dat het probleem afloopt. Als ze de tekeningen vervolgens aan elkaar laten zien, kunnen ze vertellen wat volgens hen Ruth's doel zou kunnen zijn.
7. Vraag aan de leerlingen of zij nog weten wat stap vijf is. Antwoord: *Welke oplossingen zijn er?* Schuif het strookje met stap 5 in de probleemoploskaart. Ga na of de leerlingen nog weten waarom het zinvol is meerdere oplossingen te bedenken. Antwoord: *het is belangrijk om eerst meerdere oplossingen te bedenken, omdat je er zo achter kunt komen welke oplossing de beste is.* Lok daarover eventueel een discussie uit.

Opdracht 2 Een helpende hand voor Ruth

Het is de hoogste tijd om Ruth te helpen haar probleem op te lossen.

1. Het PAD-kind deelt lesblad 1b uit. De leerlingen schrijven drie verschillende oplossingen op lesblad 1b.
2. Is iedereen klaar? Laat een paar vrijwilligers naar voren komen om te vertellen wat ze hebben bedacht. Wat was volgens hen het probleem, hoe hebben ze de gevoelens en het doel geformuleerd en aan welke oplossingen hebben ze gedacht? Vat iedere keer het verhaal van de leerling samen en attendeer de klas op de overeenkomsten en verschillen met de anderen.
3. Sluit de opdracht af. Complimenteer de leerlingen voor hun inzet. Als klas hebben ze veel verschillende oplossingen weten te bedenken. En dat is erg handig om straks te kunnen bedenken wat de beste oplossing is. Dat gaan we doen in de volgende les.

Stap 5: Welke oplossingen zijn er?

Verzin drie oplossingen voor Ruth.

Oplossing 1 _____

Oplossing 2 _____

Oplossing 3 _____
